

تأثیرات معنوی آیت الله جمی در تمام اقربا و آشنایان ایشان به شکلی بارز نمود دارد، تأثیری عمیق و تعیین کننده و همراه با عطوفت و مهربانی. ایشان به عنوان انسانی نمونه و الگو، پیوسته نگران سر نوشته جوانان بوده است و لذا با سیره عملی خوبیش، صراحت مستقیم را پیش روی آنان گشوده است. در این گفت و گو به بیان گوشش هایی از سلوک معنوی ایشان از زبان بوارد زاده شان پرداخته ایم.

■ «جلوه هایی از سلوک اجتماعی حجت الاسلام جمی» در گفت و شنود شاهد یاران با مصطفی جمی

دائمًا در حال محاسبه نفس است...

قوی داشتن و تقریباً چیزی از ذهننشان نمی رفت. سالم زندگی کردند.

سالم یعنی چه؟

یعنی بر اساس اصول و اعتقاد حرکت کردن. یعنی هر لحظه به رنگی در زیامدن و طبق شرایط تغییر عقیده ندادن. زندگی ایشان کاملاً نشان می دهد که ایشان کوچک ترین و استثنایی ای به هیچ یک از تعلقات دنیاندارند. یادم هست که هنوز مسجد امیر المؤمنین که ایشان در آن نماز می خوانند تکمیل هم نشده بود و دیوار هم نداشت. در آن هوا گرم بلند می شدند و می رفتدند و در آنجا اقامه نماز می کردند و مردم هم همیشه حضور داشتند و هیچ عاملی جلوی تجمع آنها را نمی گرفت.

افرادی که پیرامون ایشان گرد می آمدند، از چه طیف هایی بودند؟

فردایی غل و غرش، آدم هایی که اهل ریا دنبی طلبی بودند، خود به خود پراکنده می شدند. نه آنها می توانستند این همه صداقت و ریایی را در ایشان تحمل کنند و نه ایشان می توانستند آنها را تحمل کنند.

آیا به دلیل انتساب به ایشان، مردم برای حل مشکلاتشان به شما مراجعه می کنند؟

آنها که ایشان را می شناسند و از خلق و خوی شان آگاهند، خیلی خوب می دانند که توصیه من باهر کن دیگری، در این قضیه تأثیری ندارد و نیاز هم به توصیه کسی نیست. آنها می هم که نمی شناسند ناچار مراقب ایشان توضیح بدhem. این اتفاق خیلی زیاد پیش آمده و من حتی یک بار هم سعی نکرده ام این موضوع را متحمّش کنم.

آیا مشغله های فراوان ایشان سبب نمی شد که از وضعیت نوجوان ها و جوان هایی مثل شما غافل بمانند؟ ابداً. یادمی آید که یک بار داشتم ریاعیات خیام را می خواندم و ایشان گفتند بهر است اول اشعار حافظ و سعدی را بخوانی و بعدها به سراغ خیام بروی. ایشان به مطالعه ادبیات و به خصوص شعر علاقه زیادی دارند. دیوان همه شعراء در کتابخانه ایشان هست.

هستند و هرگز در عمرم ندیده ام که ایشان عصبانی شوند.

از کسی هم نشینیده اید که عصبانیت ایشان را دیده باشد؟ ابدآ. عتش هم اعتقاد و ایمان و تولی قوی ایشان است. یعنی به جایی رسیده و چیزهایی را درک کرده اند که هیچ چیزی اذیت ایشان نمی کند. فقط پایینیدی به یک سری اصول و مبانی است که چینین قدرتی را در انسان ایجاد می کند. با ظاهر سازی و تلقین هم نمی شود. باید در ذات وجود انسان ملکه شود. سراسر زندگی ایشان مراقبه و تذکر به خود است. در عین حال که سرشار از آرامش و طمأنیه هستند، دائمًا هم در حال حساب کشیدن از خودشانند و در این محاسبه ذره ای با خودشان تعارف نمی کنند.

برادرزاده ایشان بودن یعنی چه؟

ایشان تکیه گاه هستند. رامز ایشان به همه قوت قلب می دهد. تا تو قی که ضعیف و بیمار نبودند، احوال همه را می پرسیدند، کارهای همه را پیگیری می کردند، اگر حق رفت پیش آقا و هر چقدر هم داش خواست حرف زد و آقا با دقت گوش کردند و آخر سر هم به او کمک کردند، طوری که کسی خوابی شرمنده شد. نکته دیگری که در ایشان خیلی او حسابی بر جسته است، این است که از کسی بد نمی گویند، حتی از مخالفین خودشان. البته منظوم این نیست که با همه موافقت می کردند یا کار هر کسی را راه می انداختند، بلکه می خواهم بر این نکته تکیه کنم که ایشان همیشه به دنال حق و حقیقت بودند. اگر مخالفان ایشان قصد ضریبه زدن به نظام را داشتند، ایشان هم کاری به کارشان نداشتند، ولی اگر کسی از اصول تخطی می کرد و یا می خواست حقوق مردم را پایمال کند، ایشان ابداً کوتاه نمی آمدند و محکم می ایستادند، اما اصولاً روش ایشان در مواجهه با مردم، اعم از آشنایان و اقوام و مردم دیگر توأم با مهربانی، صبر و حوصله زیاد بود. از ویزگی های دیگر ایشان شجاعت و بی باکی است.

مواردی پیش آمده که همه متفق القول، موضوعی یافریدی را طرد کردند و حاج آقا جون اطمینان داشتند که اشتیاه می کنند، یکتنه ایستاده و از ادفاع کردند. مواردش عدیده است که شاید جانداشته باشد نام برم، ولی ایشان در دفاع از حق و حقیقت با احدالناسی تعارف ندارند. انسان بسیار آرامی

از خاطرات شیرینی که با عمومی بزرگوارتان، حجت الاسلام جمی دارید، برایمان بگویید.

زمانی که عموم سرجال بودند و فعالیت می کردند، در آیانه بودند و ما شیراز بودیم، درست نمی توانستیم از محضر ایشان استفاده کنیم. در دوره دیرستان و نزدیکی های دیلم بود که ایشان سرجال بودند و ما خدمتشان می رفیم. الان پنج شش سالی است که افتاده شده اند و یکی دو ساعت بیشتر نمی توانند در دفترشان بنشینند. هر وقت پیش ایشان می رفیم عادت داشتند که عیدی به ما سکه می دادند. ویزگی های بارز ایشان چیست؟

از نکاتی که در شخصیت ایشان برای من بسیار جالب است، یکی این است که همیشه در دفترشان به روی مردم باز بود و همه بدون تشریفات و مانعی می توانستند پیش ایشان بروند. یادم هست که یک پیرزنی که خیلی هم شاکی بود، مستقیم رفت پیش آقا و هر چقدر هم داش خواست حرف زد و آقا با دققت گوش کردند و آخر سر هم به او کمک کردند، طوری که کسی خوابی شرمنده شد. نکته دیگری که در ایشان خیلی بر جسته است، این است که از کسی بد نمی گویند، حتی از مخالفین خودشان. البته منظوم این نیست که با همه موافقت می کردند یا کار هر کسی را راه می انداختند، بلکه می خواهم بر این نکته تکیه کنم که ایشان همیشه به دنال حق و حقیقت بودند. اگر مخالفان ایشان قصد ضریبه زدن به نظام را داشتند، ایشان هم کاری به کارشان نداشتند، ولی اگر کسی از اصول تخطی می کرد و یا می خواست حقوق مردم را پایمال کند، ایشان ابداً کوتاه نمی آمدند و محکم می ایستادند، اما اصولاً روش ایشان در مواجهه با مردم، اعم از آشنایان و اقوام و مردم دیگر توأم با مهربانی، صبر و حوصله زیاد بود. از ویزگی های دیگر ایشان شجاعت و بی باکی است. طرد کردند و حاج آقا جون اطمینان داشتند که اشتیاه می کنند، یکتنه ایستاده و از ادفاع کردند. مواردش عدیده است که شاید جانداشته باشد نام برم، ولی ایشان در دفاع از حق و حقیقت با احدالناسی تعارف ندارند. انسان بسیار آرامی